Βιοτεχνικό Επιμελητήριο Πειραιά
Καραϊσκου 111, 185 32 Πειραιάς
Τηλ: 210-4110443, 210-4174765
Fax: 210-4179495, 210-4174152

Δημοσιεύτηκε στις **04-10-2018** στην κατηγορία **Ανακοινώσεις**

ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΒΙΟΤΕΧΝΙΚΟΥ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟΥ ΠΕΙΡΑΙΑ κου ΑΝΔΡΙΑΝΟΥ ΜΙΧΑΛΑΡΟΥ

Κοινωνική Οικονομία – Αναζητώντας διέξοδο από την κρίση

Η Κοινωνική Οικονομία – Κοινωνική Επιχειρηματικότητα είναι απλά ένας διαφορετικός τύπος επιχειρηματικότητας ή αποτελεί εναλλακτική λύση στην οικονομική κρίση ;

Η σημασία της Κοινωνικής Οικονομίας για την ευρωπαϊκή οικονομία και κοινωνία, αναγνωρίζεται όλο και περισσότερο πανευρωπαϊκά. Σύμφωνα με μελέτες, η ανάπτυξη της Κοινωνικής Οικονομίας σε χώρες του Ευρωπαϊκού Νότου, που αντιμετωπίζουν τις άμεσες συνέπειες της ευρωπαϊκής κρίσης, μπορεί να συμβάλλει ως μια βιώσιμη στρατηγική για την έξοδο από την κρίση.

Στις σημερινές συνθήκες της κρίσης που βιώνουμε η Κοινωνική Οικονομία είναι στην Ελλάδα ένα ουσιώδες αγαθό αλλά δυστυχώς, εν ανεπαρκεία, ενώ ταυτόχρονα στην Ευρώπη αλλά και στον υπόλοιπο κόσμο υπάρχουν πολλά ελπιδοφόρα παραδείγματα που ξεκινούν συνήθως από τις Υπηρεσίες αλλά επεκτείνονται και στους τομείς της ενέργειας, του εμπορίου, της οικοδομής, του πολιτισμού, των τροφίμων, της εκπαίδευσης, των εκδόσεων, ακόμη και της βιομηχανίας – βιοτεχνίας.

Οι επιχειρήσεις κοινωνικής οικονομίας έπαιξαν σημαντικό ρόλο στην παγκόσμια οικονομία κατά το μεγαλύτερο μέρος του 20ού αιώνα, αλλά βαθμιαία παραμελήθηκαν.

Η κρίση όμως οδήγησε σε αλλαγή επιχειρηματικής νοοτροπίας και συνέβαλε στην επάνοδο των κοινωνικών επιχειρήσεων στο προσκήνιο. Κατά κάποιο τρόπο, η κρίση δίνει την ευκαιρία στις κοινωνικές επιχειρήσεις να αποδείξουν την ικανότητά τους. Σήμερα, η Κοινωνική Οικονομία έχει ήδη αναπτυχθεί ιδιαίτερα στην Ευρώπη, με εντυπωσιακά αποτελέσματα, τόσο στη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας όσο και στην παροχή ποιοτικών κοινωνικών υπηρεσιών με αποτέλεσμα να αντιπροσωπεύει περίπου το 10% των ευρωπαϊκών επιχειρήσεων και να απασχολεί περίπου 11 εκατ. εργαζομένους, ενώ αντιπροσωπεύει περίπου το 5,9% της συνολικής απασχόλησης και το 6,7% της μισθωτής απασχόλησης.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση θεωρεί σήμερα τον τομέα αυτό ως προνομιακό πεδίο εφαρμογής πολιτικών για την απασχόληση, την τοπική ανάπτυξη, την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού ο οποίος ανοίγει νέες διεξόδους επιχειρηματικής δράσης ενώ δημιουργεί προϋποθέσεις επένδυσης στο λεγόμενο «κοινωνικό κεφάλαιο» και στην κοινωνική καινοτομία. Στο πλαίσιο της Στρατηγικής για την «Ευρώπη 2020», η κοινωνική καινοτομία αποτελεί ξεχωριστή πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με στόχο τη συγκέντρωση όλων των φορέων της κοινωνίας των πολιτών και την αξιοποίησή τους προς μια δυναμική, επιχειρηματική και καινοτόμο Ευρώπη.

Η πολιτική της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στοχεύει στην προώθηση των επιχειρήσεων ανεξαρτήτως της επιχειρηματικής μορφής ή του τομέα δραστηριότητάς τους. Κατά την τελευταία 25ετία, η πολιτική της Επιτροπής αποσκοπεί στην εξασφάλιση ενός δίκαιου πεδίου δράσης έτσι ώστε οι επιχειρήσεις αυτές να μπορέσουν να αναπτυχθούν και να ευημερήσουν παράλληλα με τις επιχειρήσεις επενδυτικού κεφαλαίου που αποσκοπούν στη δημιουργία κέρδους. Η Επιτροπή προσπαθεί να επιλύσει τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι διάφοροι τύποι επιχειρήσεων κοινωνικής οικονομίας εξαιτίας του επιχειρηματικού μοντέλου και των στόχων τους, του τρόπου λειτουργίας και της νοοτροπίας τους, σε τομείς όπως πολιτική ανταγωνισμού, εταιρική νομοθεσία, κρατική βοήθεια, κρατικές προμήθειες, κοινωνικές υπηρεσίες, φορολόγηση, στατιστική, λογιστική, χρηματοδότηση κλπ

Στην Ελλάδα, η χαρτογράφηση της κοινωνικής οικονομίας βρίσκεται σε πολύ πρώιμο στάδιο. Κατά συνέπεια, η αξιοποίηση της εμπειρίας των άλλων ευρωπαϊκών χωρών που έχουν θεσμοθετήσει αρκετά χρόνια πριν την κοινωνική επιχειρηματικότητα είναι απαραίτητη.

Οι αρμόδιοι φορείς στην Ελλάδα θα πρέπει να θέσουν ως στόχο την ενίσχυση του νέου αυτού θεσμού της Κοινωνικής Οικονομίας- Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας.

Μέχρι πρότινος, στο ελληνικό θεσμικό πλαίσιο δεν υπήρχε καμία αναγνώριση του τομέα της κοινωνικής οικονομίας και επιχειρηματικότητας με αποτέλεσμα τη δημιουργία σοβαρών προβλημάτων στην ανάπτυξη του τομέα. Πέρα από τη γραφειοκρατία και την έλλειψη ενός βιώσιμου μοντέλου λειτουργίας τους, την έλλειψη επιχειρηματικής τεχνογνωσίας και ανάλογης εκπαίδευσης των στελεχών τους, και τη δυσκολία δικτύωσης και προώθησης των προϊόντων και υπηρεσιών τους, η βιωσιμότητα, πόσο μάλλον η ανάπτυξη τέτοιου είδους δράσεων στη χώρα μας δεν ήταν εφικτή.

Επιπλέον, τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα δεν αναγνωρίζουν τις ιδιαίτερες συνθήκες που διέπουν την κοινωνική επιχειρηματικότητα με αποτέλεσμα τη δυσχερή πρόσβαση των φορέων σε αυτές τις πηγές χρηματοδότησης.

Συνεπώς, η επιβίωσή τους καθίσταται δύσκολη. Δεν αποτελεί συνεπώς έκπληξη ότι, σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία, η συνεισφορά του τομέα στην απασχόληση στην Ελλάδα – συγκριτικά με ό, τι ισχύει σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες-συνεχίζει να παραμένει σε πολύ χαμηλά επίπεδα.

Μήπως ήρθε η στιγμή να ασχοληθούμε σοβαρά με τα θετικά αποτελέσματα που μπορεί να αποφέρει η κοινωνική οικονομία – κοινωνική επιχειρηματικότητα στην ελληνική οικονομία;

Συγκεκριμένα :

1. Συμβολή στο πεδίο της απασχόλησης ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού (διευκόλυνση πρόσβασης, ευκαιρίες απασχόλησης).

2. Κοινωνικο-οικονομική επανένταξη αποκλεισμένων κοινωνικά ομάδων και καταπολέμηση των διακρίσεων.

3. Ανάσχεση της ανεργίας και δημιουργία νέων θέσεων εργασίας.

4. Παροχή σύγχρονων, ποιοτικών κοινωνικών υπηρεσιών.

5. Προώθηση και ενδυνάμωση των εναλλακτικών μορφών επιχειρηματικότητας και τοπικής ανάπτυξης.

Οι κοινωνικές επιχειρήσεις στην Ελλάδα, πριν και κατά τη διάρκεια της κρίσης, οριοθετήθηκαν και διέγραψαν διαφορετικές πορείες από αυτές που διέγραψαν οι αντίστοιχες στην Ευρωζώνη. Η πολιτική αστάθεια, οι διαδοχικές εκλογικές αναμετρήσεις, η αβεβαιότητα, η υπερφορολόγηση, οι ιδεολογικές αγκυλώσεις απέναντι στις ανοιχτές οικονομικές διεργασίες καθώς και η μη δυνατότητα πρόσβασης σε πηγές χρηματοδότησης οδήγησαν την κοινωνική επιχειρηματικότητα σε πρωτόγνωρη κρίση αλλά και στην αναζήτηση μιας νέας πορείας.

Ενώ οι κοινωνικές και οικονομικές δραστηριότητές τους έχουν θετικό αντίκτυπο σε μια κοινωνία που βιώνει τα αποτελέσματα μιας συνεχιζόμενης ύφεσης, η κεφαλαιοποίηση των δράσεων των κοινωνικών επιχειρήσεων παραμένει σε χαμηλά επίπεδα, καθώς προσπαθούν να αναζητήσουν οξυγόνο ανάμεσα στις παραδοσιακές επιχειρήσεις.

Οι πολιτικές που εκπέμπονται από την Ε.Ε. για την κοινωνική επιχειρηματικότητα δημιουργούν τις προϋποθέσεις και στην Ελλάδα να ξεφύγει η κοινωνική επιχειρηματική δράση από την αφετηρία που βρίσκεται σήμερα, να λειτουργήσει ως αντίδοτο στην κρίση και να δρομολογήσει την πορεία της εξόδου από αυτή, σπάζοντας τον φαύλο κύκλο και δίνοντας το έναυσμα για μια αναπτυξιακή τροχιά. Οι αντίξοες έως εξοντωτικές συνθήκες λειτουργίας των κοινωνικών επιχειρήσεων, οι οποίες παρόλο που καλούνται να αντιμετωπίσουν τα αποτελέσματα της κρίσης είναι και οι ίδιες θύματα της κρίσης, πρέπει να αντιμετωπιστούν προτού χαθεί ακόμα μία ευκαιρία ανάπτυξης. Για να γίνει πράξη αυτό χρειάζεται να διαμορφωθεί το κατάλληλο επιχειρηματικό κλίμα με παρεμβάσεις στο θεσμικό και ρυθμιστικό πλαίσιο. Να αξιοποιηθούν τα ευρωπαϊκά κονδύλια χωρίς καθυστερήσεις, γραφειοκρατίες .Η χρήση των ευρωπαϊκών κονδυλίων πρέπει να εξασφαλίσει τη βιωσιμότητα των επιχειρήσεων αυτών σε μακροπρόθεσμο ορίζοντα και η κατεύθυνση των χρηματικών ροών να ενισχύσει την κοινωνική καινοτομία, δημιουργώντας τις βάσεις ενός ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος για τις κοινωνικές επιχειρήσεις. Η χρηματοδότηση μόνιμων δομών όπως η δημιουργία θερμοκοιτίδων κοινωνικών επιχειρήσεων θα μπορούσε να μειώσει τη θνησιμότητα των κοινωνικών επιχειρήσεων και να μεγιστοποιήσει τον κοινωνικό αντίκτυπο. Να εξασφαλιστεί για την κοινωνική επιχειρηματικότητα ένα σταθερό και αποτελεσματικό νομικό, ρυθμιστικό και φορολογικό σύστημα που να συνάδει με το κοινωνικό τους έργο. Η αναγνώριση και η προβολή της κοινωνικής αξίας που παράγουν οι επιχειρήσεις της μορφής αυτής και η ευαισθητοποίηση των πολιτών για τον αντίκτυπό τους, κάτι που γίνεται κατά κόρον στην Ευρωζώνη, πρέπει να γίνει και στην Ελλάδα.

Η έμπρακτη θεσμική στήριξη από πλευράς πολιτείας των κοινωνικών επιχειρήσεων και της κοινωνικής επιχειρηματικότητας, παράλληλα με άλλες μορφές επιχειρηματικής δράσης, κρίνεται αναγκαία, γιατί έτσι θα δημιουργηθούν θέσεις εργασίας και εισόδημα, θα εξασφαλιστούν πόροι. Παράλληλα, η προώθηση της συνέργειας μεταξύ επιχειρηματικότητας και κοινωνικών επιχειρήσεων για την προώθηση της κοινωνικής καινοτομίας και η αδιάκοπη στήριξη των κοινωνικών επιχειρήσεων θα μπορούσαν να βάλουν ένα φραγμό στη μετανάστευση νέων επιστημόνων και υψηλών προσόντων προσωπικού.

Η κοινωνική οικονομία μπορεί να αποτελέσει ένα ρεαλιστικό δρόμο για την έξοδο από την κρίση και την παραγωγική ανασυγκρότηση της χώρα μας.

Δυστυχώς, όσο δεν εναρμονιζόμαστε -για ακόμα μία φορά- με τα υπόλοιπα ευρωπαϊκά κράτη, θα βυθιζόμαστε σε μία μακροχρόνια κοινωνική κρίση με απροσδόκητα αποτελέσματα.

Το Βιοτεχνικό Επιμελητήριο Πειραιά, θα στηρίξει τις ΜΜΕ που θα δραστηριοποιηθούν στην κοινωνική επιχειρηματικότητα με στόχο την βιωσιμότητα και επέκταση τους.

ΑΝΔΡΙΑΝΟΣ ΜΙΧΑΛΑΡΟΣ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ Β.Ε.Π.

Πηγή : http://bep.gr/topothetisi-proedrou-biotexnikou-epimelitiriou-peiraia-kou-andrianou-mixalarou.html